

Tulevaisuuden sote-keskus –ohjelma

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus Kainuuseen – osa I ja II

Helposti lähelläsi – HELLÄ

1.7.2020 – 31.12.2023

5 037 266 € (100 % STM)

Pirjo Kyyrönen
Projektipäällikkö

Tiedoksi

- HELLÄ-hankkeen hallinnoija 1.1.2023 alkaen Kainuun Hyvinvointialue
- Sote-keskus –luonnos jätetty 2.12.2022 Innokylään (Oma-arviointiraportin liitteenä)

Sisällys

Tiedoksi-asiat

HELLÄ-hankkeen iso kuva

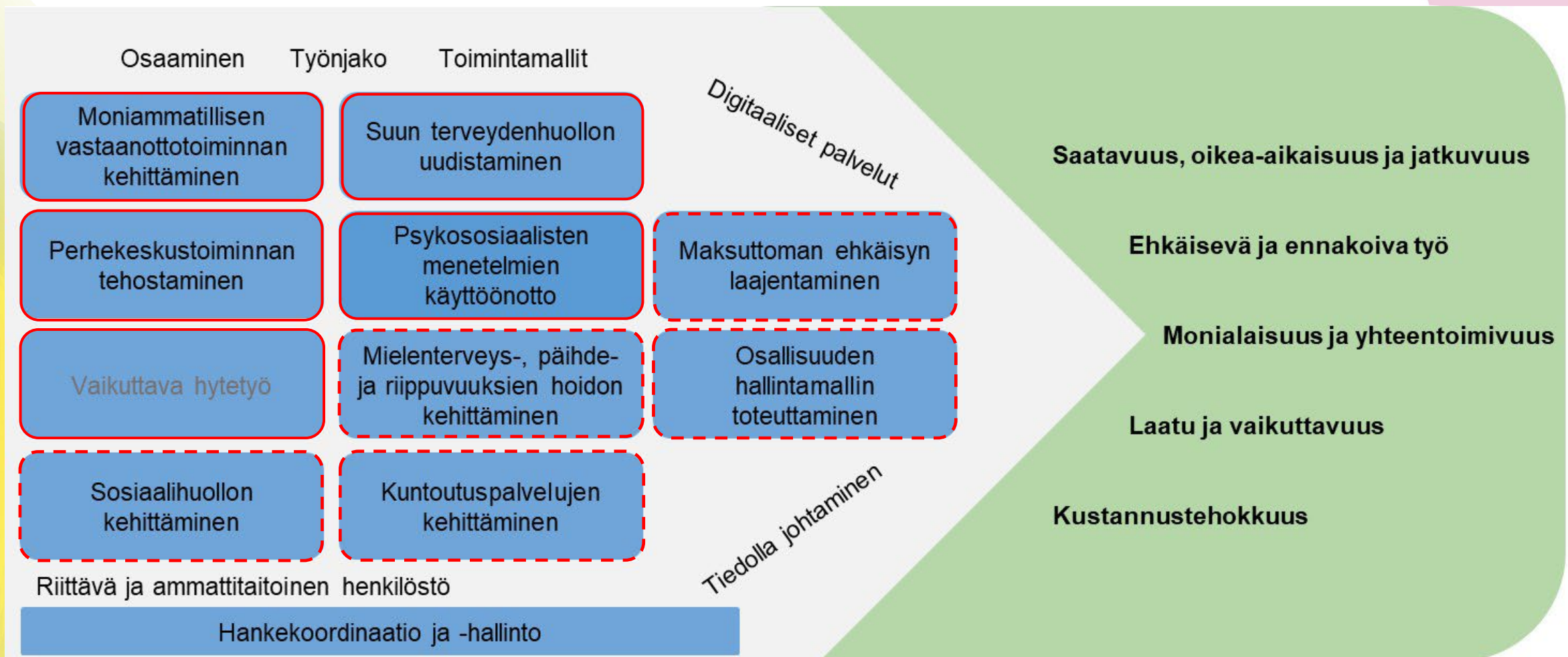
Tehtäväpakettien tilanne

Talous 30.10.2022

Viestintä

Helposti lähelläsi - HELLÄ-hanke

Perustason palvelujen kehittäminen, painopistettä ehkäisevään työhön
Tulevaisuuden sote-keskus Kainuussa: mitä se tarkoittaa (rakenne, johtaminen)

Yleistilanne suhteessa hankesuunnitelmaan

- Tk-vo moniammatillinen tiimimalli (lääkäri, terveydenhoitaja, sairaanhoitaja): tavoitteet saavutettavissa, paitsi Kajaani=?
- Tavoite: moniammatillisella tiimimallilla turvataan erityisesti paljon tukea tarvitsevan hoidon hallinta, jatkuvuus ja laatu => Toteutuu terveysaseman vo-tiimimallissa, jossa yksi ammattilainen koordinoi asiakkaan palveluprosessia hyödyntäen tiimin muita ammattilaisia. Ei toteudu moniammatillisen vastaanoton osalta (vo-ft-mt-sos), jossa asiakas asioi tarpeen mukaan eri ammattilaisen luona.

Keskeiset aikaansaannokset 12/2022 mennessä

Tk-vo moniammatillinen tiimimalli (lääkäri, terveydenhoitaja, sairaanhoitaja)

- Sotkamo, Kuhmo, Suomussalmi: käyttöön otettu, mallinnettu, toimintakäsikirja, prosessikaavio
- Kajaani: käyttöön otettu ja mallinnettu virtuaalitiimissä; muutoin toimintamalli käytössä osin, mm. yhteyshenkilöksi ryhtyminen
- Paltamo, Ristijärvi, Hyrynsalmi: perehdytetty, käyttöön otettu suunniteltu
 - Sotkamo, Suomussalmi ei jonoa, Kuhmo lääkärijono 265 ↑, Kajaani lääkärijono 2327 ↑, hoitajajono 33 (1001 potilasta yli 3 kk),
 - Paltamo-Ristijärvi lääkärijono 180 (135 potilasta yli 3 kk), Hyrynsalmi: hoitoon pääsee 2 vkon sisällä
 - Yhteyshlö: Sotkamo 5960/58 %:lla asukkaista, Kuhmo 4847/61 %, Suomussalmi 3964/53 %, Kajaani 5754/16 %

Jonotilanne 11.11.

Yhteyshenkilö 7.10. mennessä

Moniammatillinen yhteistyö (vo-ft-mt-sos)

- Kehittäminen ollut 2-ulotteista vo-ft, vo-mt
 - Vastaanotolla yhteiset ajanvarauskirjat ja mahdolliset viranomaislinjat ft- ja mt-työn kanssa
 - Vo-ft -yhteistyömalli (ks. OR 6.9.) aloitettu Sotkamossa, Kuhmossa ja Suomussalmella, Kajaani järjestelyssä; ft-suoravastaanottokoulutus alkanut 10/22
 - Ft-palveluiden saatavuus nopeutunut, ft-yksiköt ennestään jonottomia, hoitotakuu ei ole ylittynyt
 - Mt-jono Kajaanissa 46, päihdetyössä 8 (hoitotakuu ei ylity), muut kunnat jonottomia
- Kehittäminen laajentumassa 4-ulotteiseen vo-ft-mt-sos
 - Yhteistyöpalaverit terveysasemittain kerran kuussa 11/22 alkaen
 - Suomussalmella moniammatillinen kehittäjäyhteistyöryhmä 11/22 alkaen; kehittäjäasiakkaat
- Innokylään jätetty luonnos moniammatillisesta yhteistyöstä sekä moniammatillisen vo-toiminnan tiimimallikuvaus

Vielä tehtävänä

- Moniammatillisen yhteistyön rakentaminen => sote-keskustoiminta

Poikkeamat, ongelmat, riskit

- Vastuualueiden yhtenäisen näkemyksen löytäminen moniammatilliseen yhteistyöhön/sote-keskukseen
- Meneillään useita hankkeita, organisaationmuutokset => henkilöstön kuormitus, työntekijöiden resurssien riittävyys

Suun terveydenhuolto	<ul style="list-style-type: none"> • Ennaltaehkäisevä työ, (etä)ohjaus/neuvonta, Omasote • Toimintamallit ja –prosessit, tehtäväkuvat ja –jaot, liitännät muihin sote-palveluihin • Jonojen purku 	Hoitotakuu: 3 kk
Yleistilanne suhteessa hankesuunnitelmaan	<ul style="list-style-type: none"> • Etenee suunnitelman mukaisesti. Lasten ja nuorten terveydenedistämisen terveyden edistämisteema siirtyy vuodelle 2023. • Suunnittelija vaihtuu 	
Keskeiset aikaansaannokset 11/2022 mennessä * Jonossa mukana vain yli 18 v.	<ul style="list-style-type: none"> • Kerralla kuntoon -pilotti 2021 Kajaani/Teppana, jatkettu Joustava vastaanottona (päättynyt 11/2022): haavoittuva toimintatapa • Omahoitosuunnitelma otettu käyttöön • Suun terveystarkastuslomake Omasotessa käyttövalmis 65 v tarkastuksia/seulontaa varten • Kysely koti- ja laitoshoidon työntekijöille ikäihmisten suun hoidosta analysoitu => toimenpiteet vuodelle 2023 • Suun terveys otettu osaksi työterveystarkastusta (Kainuun Meri) • Kajaanin jonoa purettu, jonotilanne* toukok 2755 - elok 1222 - syysk 1426 - lokak 1577 - marrask 1 705 <ul style="list-style-type: none"> • Hml-vastaanottotoiminnan kehittäjätiimi nimetty ja kehittämisen toimintaa alustettu, työhyvinvointikysely aktivoitu • Iltavastaanoton kokeilusta sovittu Suomussalmen kanssa • Vastuualuepäällikkö: ”Kuplapäivät” 2023 alkaen = 1 tarkastuspäivä /viikko = 7 tarkastusta / hammaslääkäri 	
Vielä tehtävänä	<ul style="list-style-type: none"> • Laatukäsikirja valmiiksi 2022, jalkauttaminen asiapaketti kerrallaan; juurihoidon käypähoitosuosituksat + ohjeet –luento 12/2022 • 65 v hoidon tarpeen arvio → seulonta → suun terveystarkastukset 1/2023 alkaen <ul style="list-style-type: none"> • 12/2022 tulossa juttu Kainuun Sanomiin ’65-vuotiaat ja suu’ • <i>Palvelut tukenasi</i>-hankkeen kanssa Omasoten esittely kehittäjäasiakkaille 12/2022 • Koulutukset: Omasote (henkilöstö + asiakkaat) 12/2022 + suugerodontologia? • Koti- ja laitoshoidon ja suun terveydenhuollon yhteistyösuunnitelma kyselyn pohjalta, mm. koulutukset, säännölliset tapaamiset <ul style="list-style-type: none"> • Koulutus muistisairaana suun terveyden hoitamiseen • Lihastautiliitolle sth-keskustelu (toiveet, erityistarpeet) 12/2022 • Koti- ja laitoshoitopotilaiden prosessikaavion viimeistely ja esittely ikäihmisten palveluiden johtoryhmälle • Lasten ja nuorten suun terveyden edistäminen; etäohjauksen hyödyntäminen • Kajaani: Työryhmätyöskentely kohti jonotonta toimintaa • Iltavastaanoton kokeilu Suomussalmella 2023 • ”Kuplapäivät” kaikissa kunnissa 1/2023 alkaen 	
Poikkeamat, ongelmat, riskit	<ul style="list-style-type: none"> • Datan luotettavuus=? Kirjava toimenpidekoodisto, ei kirjata tai kirjataan kirjavasti • Kuormittunut henkilöstö 	

Psykososiaaliset menetelmät

- Menetelmien käyttöönotto (koulutukset, menetelmäohjaus, seuranta, juurruttaminen)
- OYS-yhteistyörakenne + alueellinen koordinaatio menetelmien käyttöönottoon ja ylläpitoon

Yleistilanne suhteessa hankesuunnitelmaan

- Kehittäminen edennyt suunnitelman mukaan nuorten kohdalla
- Hanke alkanut nuorista, laajentunut lapsiin ja aikuisiin

*IPT: terapiamenetelmä masennusoireisille (12-16 krt), esh
IPC: ohjausmenetelmä masennusoireisille (6-7 krt), perustaso
CK: hoitomenetelmä ahdistuneisuusoireisille (10 krt)*

Keskeiset aikaansaannokset/tiedossa olevat koulutukset 12/2022 mennessä

89,5% IPC-ohjatuista nuorista suosittelisi interventiota kaverilleen/ystävälleen!

Tieto perustuu 04/22 käyttöön otetun IPC nuorille suunnatun palautekyselyn vastauksista. Pohjois-Suomen YTA n=19.

91% Pohjois-Suomen YTA:lla IPC-ohjatuista nuorista kokee hyötynensä IPC:stä!

N=271, tieto ajettu 11/22.

Lapset

- CK-ohjaajakoulutus alkaa 2/23, Kainuulle 2 paikkaa; menossa rekrytointi
- Ahdistuksen lyhytinterventio tarjolla pilotointiin lapsille ja nuorille; yta-tasoinen pilotointihaku menossa
- Tulossa ohjatut omahoito-ohjelmat: vanhemmuus ja vuorovaikutus, unihäiriöt, syömishäiriöt ja käyttäytymisen haasteet

Nuoret

- Koulutettu 2 IPT-N-terapeuttia, 23 IPC-osaajaa, 1 menetelmäohjaaja
- IPT-N koulutuksessa 1; koulutetaan edelleen IPC-menetelmäohjaajaksi
- IPC-ohjaus hiipuu koulutuksen jälkeen => kertauspäivät/tukiryhmätapaamiset joka lukuvuoden alussa 8/22 alkaen → juurtuminen
- 4 CK-ohjaajan koulutus loppusuoralla
- CK-menetelmäohjaajakoulutukseen osallistumassa 1; edellyttää CK-koulutettavia alueelle, hakuaika 9.12. asti
- Tulossa mm. nuorten ohjattu omahoito (2-5krt) 13-18 -vuotiaille masennus- ja ahdistusoireisiin

Aikuiset

- Terapianavigaattori ja ohjatun omahoidon koulutukset pilotit Kajaanin ja Suomussalmen mt-yksiköissä sekä Kajaanin Ylepolilla alkuvuodesta -23; Terapiat etulinjaan -toimintamallin esittelyt jatkuvat eri yksiköihin
- Etulinjan lyhytterapeutti -koulutus alkaa keväällä -23, kesto 1 vuosi

Vielä tehtävänä

- Terapiat etulinjaan -toimintamallin alueellinen soveltaminen lapsille, nuorille ja aikuisille
- Terapianavigaattorit & porrastetun hoidon malli; interventionavigaattori (lapsille/nuorille) parin vuoden päästä?
 - Ensijäsennyksen, Ohjatun omahoidon ja muiden menetelmien (IPC, CK, IPT-N ja etulinjan lyhytterapiat) koulutukset
 - Pysyvän koulutus- ja menetelmäohjausrakenteen luominen

Poikkeamat, ongelmat, riskit

1 vuoden koulutukset:

IPT-N/IPC/CK-ohjaaja

IPC/CK-menetelmäohjaaja

- Terapiakoordinaattorin työnkuva hankeajan jälkeen; kaiken pohja pysyväälle koulutus- ja menetelmäohjausrakenteelle
- Esihenkilöiden sitoutuminen kehittämiseen ja toimintamallin juurruttamiseen
- Uusien IPC-ohjaajien kouluttamista rajoittaa menetelmäohjaajien puute
- Resurssien puute: toimintamallia pidetään hyvänä ja tarpeellisena, mutta tekijöitä/aikaa tekemiselle ei ole tarpeeksi
- Aikataulut: tulevista koulutuksista valmistuminen ylittää näillä näkymin hankeajan
- Yhteisymmärrys perustason mtp-palveluista ja painopisteen siirtämisestä raskaista palveluista kevyempiin

Vaikuttava hytetyö

Ikäihmisten HyVo -toimintamallin uudistaminen, vaikuttavuuden mittaaminen, tiedolla johtaminen, osaamisen vahvistaminen

Yleistilanne suhteessa hankesuunnitelmaan

Kehittäminen hankkeessa päättynyt 10/2022.

Keskeiset aikaansaannokset

- Hyte-työpajat
 1. Kunta-, sote-, järjestö- ja oppilaitostoimijoille 6/2021
 2. Ikäihmisille + 70 v 9/2021
 3. Edelliset yhdessä 5/2022
- Pilotoitu ryhmämuotoista palveluohjausmallia: Hyrynsalmi + Kajaani
- Koulutukset
 - ti 13.9. Ikäihmisten kokonaisvaltainen hyvinvointi
 - ti 27.9. Vaikuttavuus
 - ti 11.10. Vaikuttavuustiedon hyödyntäminen sote-päätöksenteossa ja tiedolla johtaminen
- Poliittikkasuositus jaettu: OR, yhtymähallitus (siht.), aluehallitus/-valtuusto (kirjaamo), hyte-koordinaattorit
- Loppuraportti jaetaan 12/22: -"-

Poikkeamat

- Se, kuka kantaa/ketkä kantavat vastuun ikäihmisten HyVo-toiminnasta sotessa/sote-yhteistyössä, jää HELLÄ-resurssien puitteissa avoimeksi → Uuden HyVo-toimintamallin käyttöönotto/soveltaminen esimerkiksi hybridinä jää avoimeksi.

Neuvontaa ikääntyneiden palveluihin Kainuun sote jatkaa puhelimitse, sähköpostitse ja matalan kynnyksen infopisteillä, joita asiakasohjaajat pitävät seitsemässä toimipisteessä eri puolilla Kainuuta. Niissä kuntalainen saa lakisääteistä ohjausta ja neuvontaa tiettyinä päivinä - eivät ole kohtaamispaikkoja, jossa olisi yhteinen asukastila tai olohuone.

Mielenterveys-, päihde- ja riippuvuuksien hoidon kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> • Palvelutarpeen oikea-aikainen tunnistaminen • Palvelukokonaisuuden selkeä kuvaaminen - mukana kokemusasiantuntijat, näkyvyys ja tietoisuus • Tilannekuva: hoidon tarve, palveluiden saatavuus, palveluvalikoiman uudistamistarve • Vahvistetaan laajaa yhteistyötä, tiedonkulkua, asiantuntemusta ja tietoperustaa • Asiakasosallisuus kehittämisessä, operatiivisessa toiminnassa
Yleistilanne suhteessa hankesuunnitelmaan	<p>Työpaketissa keskitytään päihde- ja riippuvuuksien hoidon kokonaisuuden toimivuuteen ja palvelutarpeen tunnistamiseen oikea-aikaisesti.</p>
Keskeiset aikaansaannokset 12/2022 mennessä	<p>Syyskaudelle ajoittui mtp-teemaviikot, joka määritellyt työjärjestystä</p> <ul style="list-style-type: none"> • Näkyvyyttä sekä mt- että päihdeasioille saatu somessa, netti-, radio ja tv-uutisissa. Yhteiset tapahtumat: asunnottomien yö, ehkäisevän päihdetyön viikko (some) ja mt-viikon avoimet ovet • HELLÄsti huoli puheeksi kevään 2023 koulutusten kokonaisuutta koottu; avaus/info 1/2023 • Hoito- ja palveluprosessin kuvaaminen: käynnistynyt verkostoitumisella toimijoiden kanssa, Kainuun päihdetoimijat - yhteistyöpalaverit täydentynyt kokemustoimijoilla • Tilannekuva: julkaisujen ja tilastojen keruuta, benchmarkkaus Ouluun ja Helsinkiin <p>Keskeinen saavutus: HELLÄ-hankkeen myötä yhteistyö mtp-sote-toimijoiden ja 3. sektorin välillä on parantunut!</p>
Vielä tehtävänä	<ul style="list-style-type: none"> • Tilannekuva: mitä toimivaa kannattaa vahvistaa ja mitä Kainuussa tulee kehittää; huomiota myös Sos. ja Terv. Huoltolakien muutokseen! 10.1.2023 päihdetoimijoiden kokoukseen kutsuttu päihdeasiamies. Kysely/-t. • Palvelukokonaisuuden kuvaaminen työntekijöiden ja erityisesti asiakkaan näkökulmasta • Keväällä eri teemojen koulutuksia/ kohdennetut infot/ verkkokoulutuksia • Näkyvyys: Vuosikello mtp-teemoista esim. someviestintää varten + somevastaavat? HVA:n nettisivut – palvelukartasto
Poikkeamat, ongelmat, riskit	<ul style="list-style-type: none"> • Aikataulutus • Siirtyminen hyvinvointialueelle – muutokset organisaatiossa ~ niiden vaikutus kehittämiseen • Kuilu SO + TE & Mielenterveys- ja päihdelainsäädännön uudistus: ymmärrys, toimeenpaneminen, jalkauttaminen

Sosiaalihuollon kehittäminen

- Sosiaalityön uudelleen organisointi, resurssien riittävyys/kohdentuminen, toimintamallien uudistaminen
- Asiakkaan arjen tuki taloussosiaalityön välitystilipalveluja ja palveluohjausta kehittämällä
- Strategisen yliopistoyhteistyön vahvistaminen, oppilaitosyhteistyö → työvoiman saatavuus
- Asiakasosallisuus kehittämisessä, operatiivisessa toiminnassa

Yleistilanne suhteessa hankesuunnitelmaan

Kehittämistyö taloussosiaalityön toimintamallin rakenteen ja sisältöjen osalta lähestyy loppusuoraa.

Keskeiset aikaansaannokset 12/2022 mennessä

Ekososiaalinen taloussosiaalityö: otetaan huomioon kaikki hyvinvoinnin ulottuvuudet (psykosos. tuki, taloudellinen ohjaus ja neuvonta, ekososiaalinen sivistys)

"Satsaa ja säästä" -malli

- **Satsaa:** panosta tunnettyöskentelyyn ja psykososiaalisen tuen avulla talouden irtikytkennän ajatukseen
- **Säästä:** anna konkreettisia välineitä talouden hallintaan niukan kulutuksen politiikan toteuttamiseksi

- **Sosiaalityön resurssit ja organisointi:** Mukana HYPA-organisaatiouudistus -työryhmässä ja Sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen palvelualueen alatyöryhmässä. Kartoitukset: sosiaalityön organisointi – henkilöstöresurssit - esimiestasot ja johtamismallit.
- **Taloussosiaalityö:**
- Kehitetty ekososiaalisen taloussosiaalityön *Satsaa ja säästä* -toimintamallia: modulit Elämäntilanne-Tunnesuhde rahaan-Tulot ja menot-Arjen valinnat-Tulevaisuustyöskentely => moduulien tavoitteiden määrittely, rakenteen ja sisällön luominen.
- Koulutustarvekysely 8/2022; toteutettu ennakoivan talousneuvonnan koulutus; koulutusten tuottajien kartoitus, *HELLÄsti huoli puheeksi* -koulutuksen suunnittelu tp F:n kanssa
- Uuden tilastointialustan luominen toimistosuhteiden kanssa välitystilipalvelun käytön seurantaan (Excel)
- Kysely "Myytit /Väärinkäsitykset/Usein kysytyt kysymykset välitystilipalvelusta" => uusien esitteiden suunnittelu käynnissä
- Kehittäjäasiakastoiminnan käynnistäminen kolmen asiakkaan kanssa sosiaalityöntekijäopiskelijan harjoittelun yhteydessä, asiakaspalautelomakkeen luominen, kehittäjäasiakastoiminnan suunnittelu (tp I:n kanssa)
- **Yliopistoyhteistyö:** sosiaalityön maisterivaiheen opiskelijan ohjaaminen 9-12/2022: aiheena taloussosiaalityö; Itä-Suomen yliopistolle tiedote: pro gradu-aiheet opiskelijoille, harjoittelumahdollisuudet kehittämistehtävän parissa

Vielä tehtävänä

- **Sosiaalityön resurssit ja organisointi:** Tiekartan luominen sosiaalityön vahvistamiseksi
- **Taloussosiaalityö:** Toimintamallin pilotointi välitystilipalvelun asiakastyössä 2023: kokeilu, seuranta, analyysi, raportointi
- **Yliopistoyhteistyö:** sosiaalityön opiskelijoiden tekemä pro gradu hankkeen aihepiiristä ja käytännön harjoitteluun osallistuminen; webinaarin organisointi ekososiaalisesta taloussosiaalityöstä

Poikkeamat, ongelmat, riskit

- Välitystilejä hoitavien toimistosuhteiden siirto toiselle palvelualueelle
- Aikuissosiaalityössä asiakasmäärät korkeat ja työntekijät kovassa paineessa
- Kapasiteettia tarjota sosiaalityön opiskelijoille harjoittelupaikkoja ei ole riittävästi; ei Valviran sosiaalityöntekijän kelpoisuutta

Kuntoutuspalvelujen kehittäminen

- Kuntoutusohjaaja –kokeilu osatyökykyisten työttömien tuessa
- Toimintamallien uudistaminen etäteknologiaa ja digitalisaatiota hyödyntäen
- Kotikuntoutus: sisällön, rakenteen ja työnjaon kehittäminen
- Apuvälinepalvelujen ja eri toimijoiden yhteistyön ja verkostojen kehittäminen
- Asiakasosallisuus kehittämisessä, operatiivisessa toiminnassa

Yleistilanne suhteessa hankesuunnitelmaan

Edetty suunnitelman mukaisesti. Liitänä moniammatillisen vo-toimintaan. Yhteistyö *OSAKSI*- ja *Palvelut tukenasi* -hankkeiden kanssa.

Keskeiset aikaansaannokset 12/2022 mennessä

- Koordinoivan kuntoutusohjaajan pilotointi jatkunut; tarve tunnistettu, positiivinen palaute
 - Toteutunut 4 tiimitapaamista, asiakkaita 12 (+ 3 peruutusta): Kajaani 7, Suomussalmi 4, Sotkamo 1
 - Konsultaatitunti –malli aloitettu; käsittelyssä 2 asiakastapausta
 - Jatkettu kuntoutusohjaajan tehtäväkuvan rakentamista ja prosessikuvausta
- ICF-viitekehitys -kehitystyön valmistelu aloitettu esh:n ja OYS:n kanssa => ICF-tietoisuus rakenteellisessa kirjaamisessa
- Etäteknologia/digitaalisuus: Omasoten kautta toteutettavaan etävastaanottoon/kuntoutukseen koulutukset pidetty, virtuaalikameran asennukset tehty, perehdytykset aloitettu. Kuvapuhelimen käytön laajentaminen aloitettu.
- Kotikuntoutuksen kehittäminen (työnjako) aloitettu yhdessä *Palvelut tukenasi* -hankkeen kanssa: pidetty kaksi työpajaa
- Ennaltaehkäisevän työn kehittäminen aloitettu: yhdyspintojen ja HVA:een yhteistyö, saumattomat palveluketjut, liikuntaneuvonta
- Apuvälinepalvelujen kehittämistarpeita pohdittu ja tunnistettu (ks. OR 6.9.-22)

ICF-toimintamalli:

toimintakyvyn, -rajoitteiden ja terveyden kansainvälinen luokitus

=> käsitelmä joka kuvaa toimintakykyä ja -rajoitteita

Vielä tehtävänä

- Työkyvyn tuen tiimit v. 2023 Kajaani/Suomussalmi/Sotkamo/Kuhmo, Paltamo/Ristijärvi/Hyrynsalmi
- Kuntoutusohjaajan rooli pth:ssä, työkyvyn tuen tiimin jatkuvuuden turvaaminen
- Läheteperusteiden työstäminen työttömien terveystarkastuksia tekevien lääkäreiden, th:ien ja kuntoutuksen ammattilaisten kanssa
- Yhteistyön kehittäminen ja lisääminen: ft, sos, miepä, apuvälinepalvelut, ammatillinen kuntoutus
- Etäkuntoutuksen toimintamallin juurruttaminen jatkuu (koko kuntoutuksen vastuualue)
- Kotikuntoutuksen kehittäminen jatkuu yhdessä *Palvelut tukenasi* -hankkeen kanssa
- Ravitsemusterveyden edistämisen kehittämisen toimenpiteiden suunnittelu
- Ennaltaehkäisevät verkostot: yhdyspintojen välinen yhteistyö, saumattomat palveluketjut toimenpiteet jatkuu
- Apuvälinepalveluyhteistyön kehittäminen

Poikkeamat, ongelmat, riskit

- Kehittämishankkeiden yhdistäminen kentällä, Hyvinvointialueelle siirtyminen
- Juurruttaminen (työkyvyn tuen tiimi, kuntoutusohjaajan rooli)
- Yhteistyö psyk.sh:n kanssa; psyykkisen toimintakyvyn arvio; yhteistyö ft:n kanssa; fyysisen toimintakyvyn arvio
- Pth:n lääkäriresurssi

Maksuton ehkäisy

- Terveydenhoitajien/kätilöiden koulutukset
- Työnjaot: lääkärit/th/kätilöt, toiminnan nivominen äitiysneuvola- sekä koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon työhön
- Toimintamallit ehkäisyvälineiden jakamiseen
- Ehkäisy-/seksuaalineuvonta + ehkäisyvälineiden jakaminen

Yleistilanne suhteessa hankesuunnitelmaan

Kokeilu alkaa tammikuussa 2023; edistävät toimenpiteet tehty onnistuneesti

Keskeiset aikaansaannokset 12/2022 mennessä

- **Koulutukset** (luennot pidetty, näyttöjen vastaanottopäivät sovittu)
 - Jälkitarkastuskoulutukseen osallistui 5 terveydenhoitajaa ja 2 kätilöä
 - Kierukoiden ja kapseleiden asennuskoulutukseen osallistui 2 terveydenhoitajaa ja 1 kätilö
 - Seksuaalineuvojakoulutuksen aloittanut elokuussa 7 terveydenhoitajaa
- **Toimenpidepalkkiot** sovittu
- **Osallistaminen:** Asiakaskyselyn vastauksia hyödynnetty palvelupolun suunnittelussa. Kohderyhmää osallistettu viestinnän kehittämiseen Nuorimieli ry:n järjestämässä tapahtumassa.
- **Toimintamalli:** Palvelupolku ja työohjeet hoitajille valmiina (YTHS:n asiakkaat huomioitu siltä osin kuin mahdollista)
- **Digitaaliset välineet:** Teamsia voidaan käyttää ehkäisyvastaanotoilla. Ehkäisyn aloituksen Omasote -esitietolomake hyväksyttävänä.
- Maksuttomat **ehkäisyvalmisteet** valittu; tilaus- ja laskutuskäytännöt sovittu ja ohjeistettu.
- **Viestintää** tehty laajasti: mm. somekanavilla, neuvoloiden somessa ja digitauluilla, kouluilla Wilmassa, tiedotteita ja videoita soten nettisivuilla, Yle Kainuu julkaissut jutun kokeilusta 10/22.
- **Työntekijöiden työhyvinvointi:** Ehkäisyvastaanottoa tekeville työntekijöille tehty työhyvinvointikysely.

Vielä tehtävänä

- Kokeilu alkaa tammikuussa 2023; seuranta, arviointi, jalkauttamisen ja juurruttamisen tukeminen.
- Asiakastyytyväisyys- ja työhyvinvointikyselyt, kyselyt lääkäreiden ja hoitajien kokemuksista kokeilusta.
- Kohderyhmän osallistaminen viestintämateriaalien tuottamiseen; pyritään tavoittamaan nuoret, jotka eivät ole palveluiden piirissä.
- Digivälineiden ja etäneuvonnan lisääminen ehkäisyneuvonnassa; chatbot, Teams. Esitietolomake myös engl. kielisenä.
- Hyvinvointialueet päättävät maksuttoman ehkäisyn jatkoista hankkeen jälkeen, ei ole tulossa valtakunnallista linjausta.

Poikkeamat, ongelmat, riskit

- YTHS: ei lupaa Kainuussa jakaa ehkäisyvälineitä, asiakkaiden hoitamiseen käytettävissä niukat resurssit,

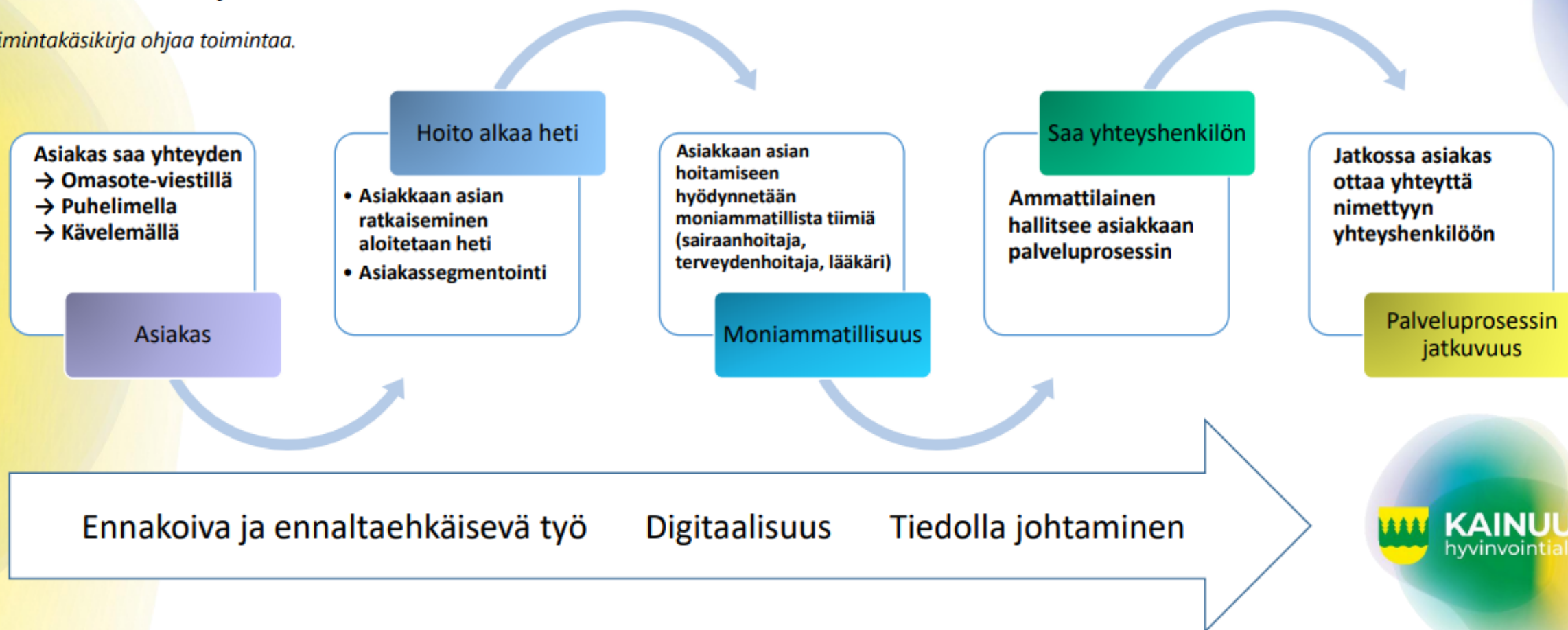

Osallisuuden hallintamalli	<ul style="list-style-type: none"> • Osallisuuden hallintamallin laadinta • Järjestöjen ja vapaaehtoistyön roolin ja merkityksen selkeyttäminen Kainuun sotessa • Asiakkuuskertomuksen ja –suunnitelman laadinta
Yleistilanne suhteessa hankesuunnitelmaan	<p>Hankesuunnitelmaan tehty tarvittavat rajaukset => kehittämistyö käynnistyy.</p>
Keskeiset aikaansaannokset 12/2022 mennessä Tehty tiedon hankintaa ja valmistelua, digitaalisuus	<p>Osallisuuteen liittyvät toimenpiteet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osallisuusosaamisen lisääminen: iltapäivän koulutuksia luottamushenkilöille, johdolle ja henkilöstölle sekä "20 + 10 -tykitystä asiakasosallisuudesta"- 30 minuutin teemalähetykset 10x keväällä 2023 • Perehdytyspakettien suunnittelua: uusille (+ myös vanhoille) työntekijöille, esihenkilöille ja koko tiimille. Kehittäjäryhmä mukana. • Osallisuudenmuodot: kokemusasiantuntijat ja asiakasraadit. <p>Järjestöjen ja vapaaehtoistyön roolin ja merkityksen selkeyttäminen Kainuun sotessa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lopputuotoksena yhteistyönsuunnitelma: yhteistyön rakenne, toimintatavat, seuranta ja arviointi • Kysely järjestöille lähetetty, järjestöillat kunnissa: suunnitteluun ja toteutukseen osallistuminen • Kainuun alueen järjestöyhteistyön suunnittelua ja tutustuminen Keravan ja Vantaan alueen järjestöyhteistyöhön <p>Asiakkuuskertomuksen ja –suunnitelman laadinta</p> <ul style="list-style-type: none"> • Menossa kysely esihenkilöille asiakaspalautteista, asiakastietoon perustuvasta kehittämisestä ja asiakkuuskertomuksesta • Lopputuotoksena asiakkuuskertomus, jota luonnosteltu • Kehittäjäryhmän ensimmäinen kokoontuminen 30.11.
Vielä tehtävänä	<ul style="list-style-type: none"> • Yllä mainittujen toimenpiteiden toteuttaminen
Poikkeamat, ongelmat, riskit	<p>Resurssit: Kuka koordinoi? Mistä tulee ylläpitoresursointi?</p>

Terveysaseman vastaanoton toimintamalli

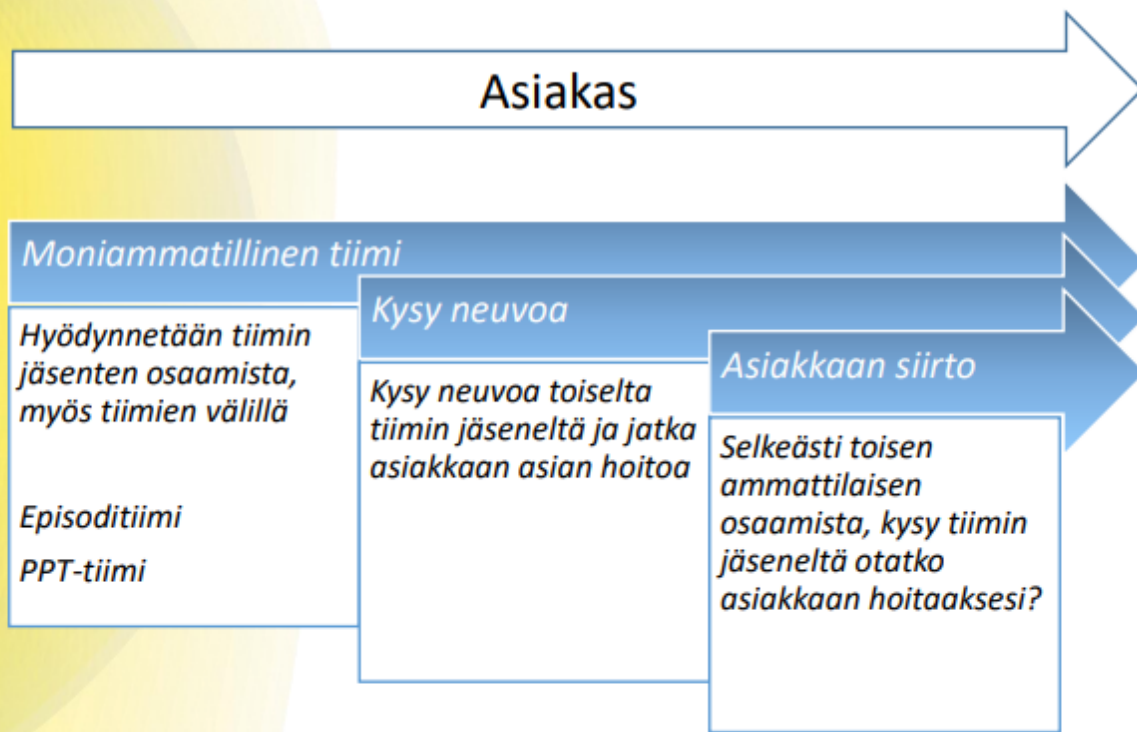
Toimintamallin tavoitteena on tuottavuuden, vaikuttavuuden ja asiakas- ja henkilöstötyytyväisyyden parantaminen. Huomioiden palvelun laatu, saatavuus ja saavutettavuus.

Toimintakäsikirja ohjaa toimintaa.

Terveysaseman vastaanoton moniammatillinen tiimimalli

Toimintamallin tavoitteena on tuottavuuden, vaikuttavuuden ja asiakas- ja henkilöstötyytyväisyyden parantaminen. Huomioiden palvelun laatu, saatavuus ja saavutettavuus.

MONIAMMATILLISUUS

Asiakasvirtamestari ohjaa tiimin toimintaa, jotta päivittäinen asiakasvirtaus hallitaan ja tiimi toimii sovitulla tavalla

Sote-keskus -luonnos

Sote-uudistus

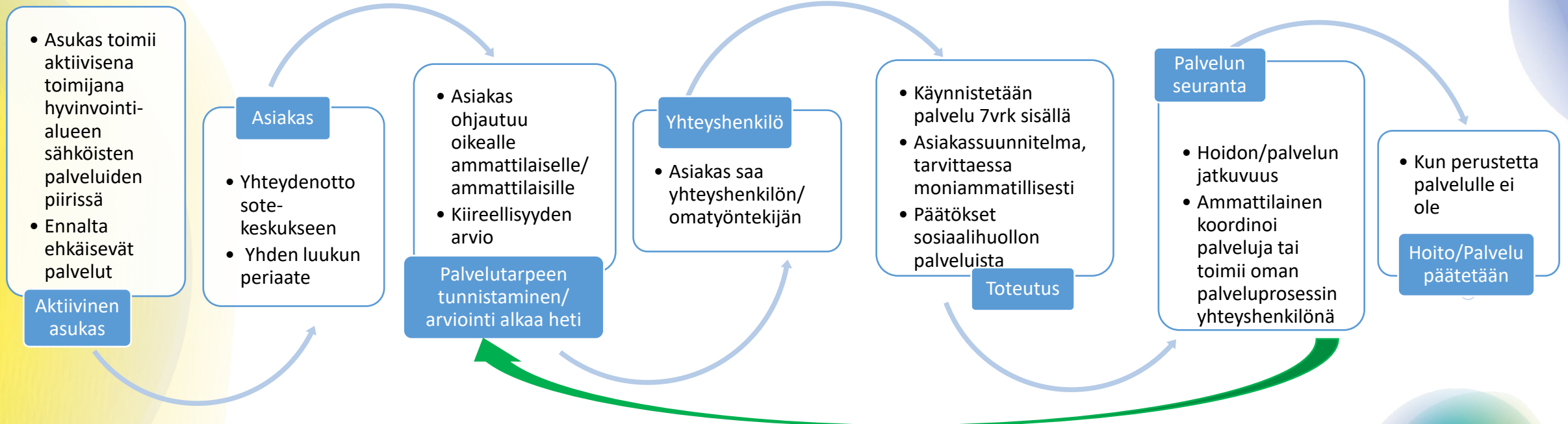
Aikuissosiaalityö

Fysioterapia

Mielenterveyspalvelut ja riippuvuuksien hoito

Terveysaseman vastaanotto

Asiakkaan palvelupolku moniammatillisessa yhteistyössä

Digitaalisuus

Ennaltaehkäisevä ja ennakoiva työ

Monialaisuus, yhteistyö viranomaisten, 3.sektorin ja läheisten kanssa

Laatu ja vaikuttavuus

Ammattilaisten välinen yhteistyö:

- Yhteistyötä helpottavat työvälineet: ajanvarauskirjat, viranomaispuhelimet, Teams -yhteys
- Terveysasemien tiimimalli: Moniammatillinen vastaanottotoiminta | Innokylä (Innokyla.fi)

Budjetti: 30.10.2022

Sote-uudistus

Menot	2020		2021		2022		2023		Yhteensä	
	Suunniteltu	Toteutunut	Suunniteltu	Toteutunut	Suunniteltu	Toteutunut	Suunniteltu	Toteutunut	Suunniteltu	Jäljellä
Henkilöstömenot, joista	132 731	99 153	332 670	290 565	807 210	540 765	907 690		2 180 301	1 249 818
Projektiin palkattu henkilöstö	82 931	53 886	297 170	252 069	712 210	520 456	835 460		1 927 771	1 101 360
Työpanoksen siirto	49 800	45 267	35 500	38 496	95 000	20 309	72 230		252 530	148 458
Palvelujen ostot yhteensä, josta	212 170	152 449	486 560	399 474	1 041 470	548 886	444 290		2 184 490	1 083 681
Asiantuntijapalvelut	203 170	151 037	459 060	386 845	997 990	535 718	394 870		2 055 090	981 490
Matkustus- ja majoituskustannukset	6 000	189	18 000	1 645	29 170	1 635	33 600		86 770	83 300
Koulutuspalvelut	2 000	0	6 000	5 291	7 230	4 463	8 400		23 630	13 876
Muut palvelujen ostot	1 000	1 223	3 500	5 693	7 080	7 069	7 420		19 000	5 014
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 400	2 187	5 400	888	5 810	892	4 235		16 845	12 879
Vuokrat	5 000	2 051	15 000	8 550	33 030	11 750	33 600		86 630	64 279
Muut menot					280 000		280 000		560 000	560 000
Investointimenot yhteensä, josta	4 000	0	1 000	0	4 000	2 512	0		9 000	6 489
Aineettomat hyödykkeet										
Koneet ja kalusto	4 000	0	1 000	0	4 000	2 512	0		9 000	9 000
Muut investointimenot										
Menot yhteensä = kokonaiskustannukset	355 301	255 840	840 630	699 477	2 171 520	1 104 804	1 669 815		5 037 266	2 977 145
LAPE muutosohjelman osuus menoista	47 690	18 201	195 700	139 136	129 730	139 605	201 601		574 721	277 779
Haettava valtionavustus	355 301	255 840	840 630	699 477	2 171 520	1 104 804	1 669 815		5 037 266	2 977 145

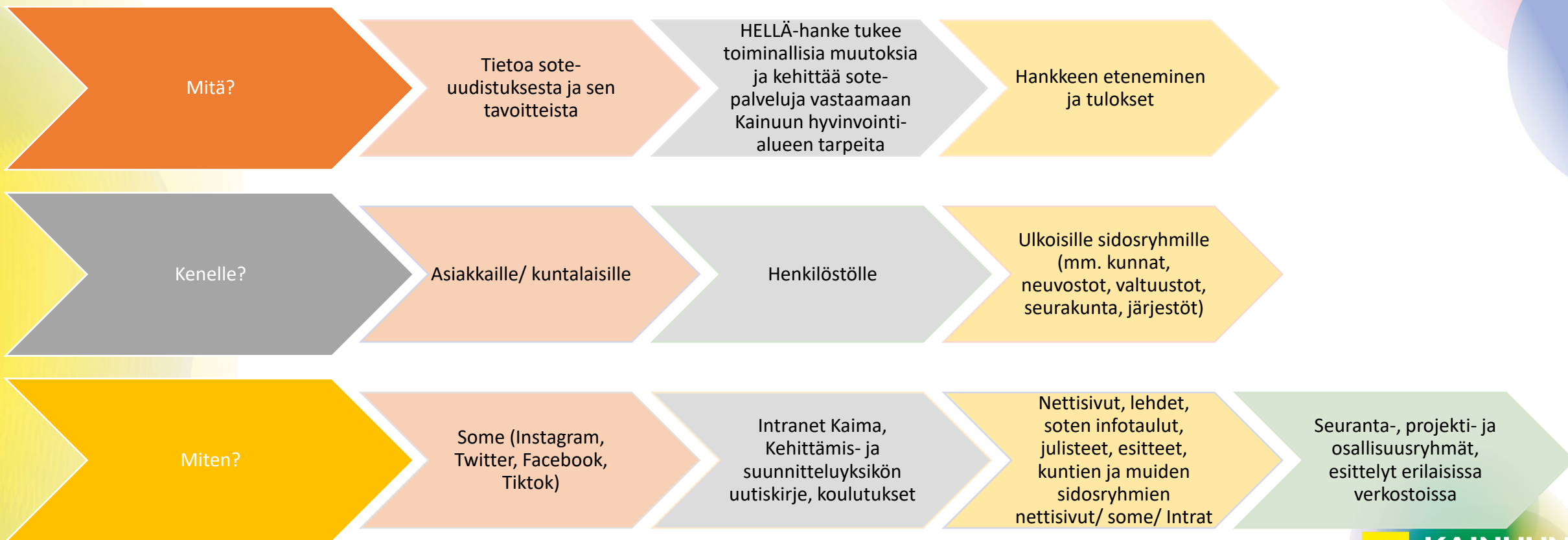
Budjetti 2022 alittuu

- Palkat: täydennyshaun rekryt viiveellä v. 2022 alkupuolella
- Asiantuntijapalveluostot: Kajaanin yle-polin ja moniammatillisen vastaanoton kehittäminen eivät ole edenneet tavoitteiden mukaan
- V. 2022 alkaneet pitkät koulutukset (seksuaaliväitö, ft-suoravastaanotto) tulevat maksuun v. 2023
- Maksuttoman ehkäisyn kokeilu alkaa 2023 (ehkäisyvälinehankinnat kohdassa Muut menot)

Viestintä HELLÄ-hankkeen toimesta

Sote-uudistus

Visio: Ihminen edellä, Ydinviesti: Helposti lähelläsi

Poimintoja HELLÄ-hankkeen viestinnästä loka-marraskuu 2022

Päihde- ja riippuvuuksien hoidon kehittäminen, mt-palvelut – Viestintäkampanjat

- Ehkäisevän päihdetyön viikolla (vko 45): mm. blogikirjoitus intranet Kaimassa ja nettisivuilla [#eituomita - se voisit olla Sina](#) Some-julkaisuja Vaiettu menetys – päihtheisiin kuolleiden läheisten muistopäivä, ”Ehkäisevän päihdetyön viikolla kannustamme kaikkia kysymään lääkkeitä, sillä #kysyminenkannattaa”. EPT järjestöverkoston kampanja #kysyselventäväkysymys
- Mielenterveysviikolla (vko 47): mm. somejulkaisuja Itsemurhan tehneiden muistopäivä, ”Hyvä alkaa ennen kuin vaikeudet loppuvat” – Mielenterveyden keskusliiton kampanjajulkaisujen jakaminen.
- **Tiedote** 6.10.2022 [Maksuttoman ehkäisyn kokeilu käynnistyy tammikuussa 2023 | Kainuun sote](#) Kainuun soten nettisivut ja Wilma
- **Lehti-jutut** Yle Kainuun haastattelu verkossa ja alueuutisissa, suunnittelija Susanna Kinnula [Ehkäisevän päihdetyön viikolla viestitään myös toivosta toipua | Yle Uutiset](#)
- HS:n pääkirjoitus 25.10.2022, viittaus Sotkamon terveysaseman vastaanoton toimintamalliin [Sote-uudistuksen ongelmat uhkaavat rysähtää niskaan vaalien alla - Pääkirjoitus | HS.fi](#)
- **Videot:** Infotaulut KAKS ja neuvolat, somessa - Maksuttoman ehkäisyn kokeilun alkaminen 1/2023
- **Tapahtumat** *Asunnottomien yö 17.10.2022 Kajaani* - Tarina toipumisesta, toimijoiden ja päättäjien puheenvuoroja, hygieniapakkausten jakelua ja esitteitä. Tapahtuma järjestettiin yhteistyössä järjestö-, kunta- ja sote-toimijoiden kanssa. Live-stiimi tapahtumasta Kainuun soten Youtube-kanavalle.
- *Nuorimieli ry:n 16-vuotissynttärیتapahtuma 15.11.2022 Kajaani* – Maksuton ehkäisy mukana jakamassa kondomeja ja esitteitä. Viestintäkysely nuorille.
- *Avoimet ovet KAKS miepä-yksikössä 24.11.2022* – Neurosonic-hoidon ja korvaakupunktion kokeilut, tietoa itsemurhien ehkäisystä, järjestöjen ja Kainuun soten palveluista. Järjestetty yhteistyössä ME-hankkeen ja Spartak ry:n kanssa.

Helposti lähelläsi – HELLÄ

Lisätietoja:

Pirjo Kyyrönen

Projektipäällikkö, HELLÄ-hanke

pirjo.kyyronen@kainuu.fi

Puh. 040 153 3287

<https://sote.kainuu.fi/tulevaisuuden-sote-keskus-kainuuseen-helposti-lahellasi-hella>

Twitter @sotehankkeet

Facebook Sote-uudistuksen kehittämishankkeet Kainuussa - HELLÄ, KaRa

Instagram @tulevaisuudensote_kainuu

